

Bu Sayıdaki Yazılar

- 1 — Cemiyetimizin senelik Heyeti Umumiye içtimalı.
- 2 — Kızıl ay.
- 3 — Bir araştırma.
- 4 — Tokyo konferansı mukarreratı.
- 5 — Hasta bakıcı hemşirelerimizi yetiştiren mektebimiz.
- 6 — Hilâliahmer haberleri.
- 7 — Hilâliahmer ve Şirü Hurşidi Sürhi İran cemiyetleri hakkında Bay K. Petersenin yazdığı makalenin tercümesi.
- 8 — Yollarda imdat uluslararası teknik konferansı programı.
- 9 — Gençlik Hilâliahmer haberleri.
- 10 — Yeni Kitaptar.
- 11 — Fransızca Kısım.

Derç edilmeyen evrak
iade edilmez.

Türkiye

Makale ve iylânlar Ankarada
HİLÂLIAHMER MECMUASI
müdürlüğüne gönderilmelidir.

HilâliahmerMecmuası

ANKARA

Telefon numarası 3922

Türkiye Hilâliahmer cemiyetinin Senelik içtiması

Hilaliahmer Umumî Meclisi 1935 senesi nisanının yirmi sekizinci Pazar günü sabah saat on birde Ankarada yenişehirde Cemiyetin Umumî Merkezi binasında alelâde içtimasını yapacağından, murahhasların yukarıda yazılı gün ve saatte Hilâliahmer Umumî Merkezine gelmeleri rica olunur.

Görüşülecek işler :

1 — Başkan ve ikinci başkanlarla kâtiplerin seçilmesi

2 — Umumî Meclis Tetkik komisyonu ve Umumî Merkezce yapılan işleri gösterir raporların tetkiki ve kabulü halinde Umumî Merkez zimmetinin ibrası

3 — 1935 . 1936 bütcesinin tasdiki

4 — Çıkacak üyelerin yerine diğerlerinin seçilmesi.

5 — Umumî Merkez teklifleri.

Kızılay

[Bayramda çıkardığımız Hilâliahmer gazetesine Saylav Bay Falih Rifkî Atay'ın yazdığı « Kızılay » başlıklı makaleyi ay-
nen mecmuamıza da koyuyoruz.]

Bütün ülkelerde ulusal kültür düzeyinin (seviye) belli başlı ölçülerinden biri, hayır işlerinin halk işleri olup olmadığıdır.

Yeni bir şehre ayak bastığınız vakit, ne tepenizden bakan yüksek kurağlara, (bina) ne gözünüzü alan zengin anıtlara (abide) dalarak tez bir hükûmde bulunmayınız : Doğruca istatistik bürolarına gidiniz ve şehirde bulunan hayır kurumlarının sayısını sorunuz.

Henüz hiç tanımamakta olduğunuz geniş kalabalığın insel (insani) değerini ancak böyle anlyabilirsiniz.

Bir kimse, benci (hodbin) likten uzaklaşabildiği kadar insanlaşır. Başkasına zararınız olmamakla övünmekten çekinmelisiniz : Başkasına faydası olmıyan adam, zararlı bir adamdır.

En yoksul kimse bile yılda on para verik (teberru) payı ayırabilir: Bu ölçüyü göz önüne alırsanız, Kızılay üyelerinin sayısı neden milyonları aşmamakta olduğunu kendinize sorabilirsiniz. Bizim istediğimiz bin, ya, bir vermek değil, bir şey vermektir. Kızılay'ın bir kutusuna yılda bir kuruş atan yurddaş ona varından milyonları bağışlıyan bir yurddaş kadar sayın bir Türkdür.

Çünkü bütün Türkiyede kimin ciğeri çürür, kimin ocağı söner, kimin damı çöker kim yiyeceksiz, yakacaksınız ve giyeceksiz kalırsa, kimin yarası kanar, kimin çocuğu öksürür, hangi çocuğun anası yatağa düşerse, hepsi Kızılaylı beyaz bayrağa doğru koşuyor.

Kızılaylı beyaz bayrakları en uzak yurd köşelerine doğru çoğaltınız.

Kızılay nerede açmak, hastaya ilâç vermezse, kendinizden başkasında suç aramayınız.

ATAY

Bir Araştırma

Geçen sayımızda bir araştırma başlığı altında yazdığımız yazının sonlarında deyişimizi Perkitmek için İzmir Hilâliahmer Merkezimizin anıtlamasile "teşebbüs," başardığı Hilâliahmer haftasında yaptıklarını yazacağımızı bildirmiştik.

Söze girişmeden evvel son yazımızdaki deyişimize birkaç söz daha eklemek gereğini duyuyoruz.

*
* *

Bugünkü yaşama gelimimiz: eyilik yapma kurumlarının kapısına kadar gidip şefkat duygusile vermek istediğimiz herhangi bir vergiyi yerine yatırıp senedini almak tutumuna uygun ve elverişli değildir.

Bugün alınının teriyle yaşayan herhangi bir adamın günlük yaşayışını araştırsak karşımıza bir (İstandart) biçiminde çıkacak görünüş; şu birkaç satırın içerisine sığdıracağımız şey olacaktır.

Her yerde iş yerine belli başlı saatte gidilir. Fabrikalar, dükkânlar ayırt edilirse yazı masaları başında çalışanların iş başına geldikleri ve çalışmaya başladıkları saat ayrılığı en çok yarım saattir.

Gözümüzün önüne bir adam getirelim ve bunu eyilik yapmak kurumlarına karşı çok duygulu olduğunu düşünelim. Bu adam sabahleyin işinin başına giderken evinden erken çıkmış olsa bile herhangi iyilik yapma kurumuna uğrayıp ona vermek istediği şefakat vergisini veremez.

Eyilik yapma kurumlarında çalışanların çoğunun, başka yerde işleri olduğunu ve kurumda ekseriyetle parasız çalıştığını aklımızdan çıkarmamalıyız. Bundan ötürü yukarıda göz önüne aldığımız adam, eyilik yapma kurumuna sabahleyin uğradığı vakıt orada kimseyi bulamaz. Ve bu uğrayış üç kez tekrarlanırsa dördüncüsünde uğramaz; ve böylelikle şefakat vergisi verilmez. Bu engelden dolayıdır ki eyilik yapma kurumlarının kapularını kapalı bulanlara veya oraya gitmeye vakti olmayanlara diğer bir biçimde yol bulmalıdırki böyleleri şefkat borçlarını verebilsinler. Hilâl ve Salibiahmer hafta ve günlerinin kurum illetini bunda toplarsak yanlış toplamış olmayız.

Bu işde gözden kaçırılmaması gereken bir nokta daha vardırki onu burada saymak doğru olur; Oda yapılan hafta ve günlerde; sere-monilerde çok çeki düzen ve yenilik olmasıdır. İşte geçen yazımıza katacağımız söz bu kadardır. Şimdi İzmir merkezimizin başardığı Hilâlihmer haftasına geçelim.

İzmirde Hilâlihmer Haftası

İzmirde; 934 yılı ikinci teşrin ayının üçüncü günü, İzmir merke-zimiz tarafından güzel renkli kâğıtlar üzerine bastırılmış Hilalihmer Vecizelerinin tayyareler tarafından şehrin üzerine atılmasile hafta başla-mıştır. Bu Vecizeleri buraya aynen koyuyoruz.

I — Hilâlihmer âza adedinin, milletin rüştü içtimasile mütenasip bir dereceye Varmasını, bütün milletin bu tenasübü temin etmesini temenni ederim.

Gazi M. Kemal

II — Hilâlihmer Türk ordusunun yardımcısıdır.

III — Üzerinde, Beyaz zemin üzerinde kırmızı aylı bir bayrak yükselen müessese gördüğün zaman tereddüt etmeden içeriye gir., Doktoruna muayene ol, yaralı sardır, derdini an-lat. Kapıdan çıkarken senden para istemiyecekler, gözlerinde parıldayan sevgi onlara kâfidir.

IV — Hilâlihmer şefkat kaynağıdır. Eyi gününde ona yar-dım etki... Felâket gününde onun şefkatına sığınasın..

V — Türk budunun her ferdi (Hilâlihmer) in tabii azasıdır. Her yıl ona yalnız elli kuruş vermekle faal azaları arasına geçersin.

VI — Hilâlihmerin en büyük taktirkârı en çok elem ve ıztırab çekenlerdir. Siz de Vatandaşlarınızın elemlerine iştirak ediniz ve Hilâlihmere yardım ediniz.

VII — Analar, kardeşler, inanın ki Hilâlihmere edeceği-niz yardım en gerindedir.

* *

İzmir ve mülhakatı; tayyarelerimiz tarafından atılan vecizerle şefkat alanına davet edilirken diğer taraftan da şehrin büyük meydanlarında halkın en fazla geçtiği yerlerde Atatürkümüzün hilâliahmer hakkındaki vecizesini ihtiva eden levhalar asılmış, ve föyvolant şeklinde hazırlanmış mektuplarla Hilâliahmer kurumu, maksadı, yaptıkları, anlatılmış ve bütün halk bu mukaddes cemiyetin azalığına davet olunmuştur.

Bu föyvalantlardan bir tanesini aynen sahifelerimize koyuyoruz.

"Hilâliahmer âza adedinin, milletin rûstü içtimaiyesiyle mütenasip bir dereceye varmasını bütün milletin bu tenasübü temin etmesini temennî ederim.

Gazi M. Kemal

(Bu gün Hilâliahmer Cemiyetinin âza kayıt haftası başladı, herkesin bu hayır evine âza olması vatanımız için bir kuvvettir).

Memleketimizde hayır müesseseleri arasında başlı başına bir içtimâî yardım teşekkülü olan Hilâliahmer Cemiyeti: Yurddaşlarımızın başlarına gelen herhangi bir felâket karşısında yardım elini uzatan bir şefkat ocağıdır.

Nerede bir yangın, bir yer sarsıntısı, bir sel afeti olsa derhal orada karşımıza çıkan Hilâliahmerdir.

Kuraklık, açlık, bulaşık hastalık, gıdasız mektep çocuğu ve yoksul veremli varsa ona şefkat kucağını açan Hilâliahmerdir.

Harpte yaralanan askerlerimizin yaralarını saran, hastaneler açan hülâsa ordumuzun sıhhat teşkilâtına arka olan yine Hilâliahmerdir.

Hilâliahmer; mes'ut Cümhuriyet devrimizin başlangıcı olan 29 Teşrinevvel 1923 tarihinden 15 teşrinevvel 1934 tarihine kadar «11» sene içinde vatanımızda muhtelif sebeplerle felâkete uğrayan yurddaşlara (3) milyon (672) bin (389) lira yardım yapmıştır.

Hilâliahmer Cemiyeti, büyük Cümhuriyet Hükûmetimizin tahsis etmiş olduğu bazı varidat menbalarıyla asıl yurddaşlarımızın âza aidatları, şefkat pulları ve kıymetli iane makbuzlarıyla yaptıkları teberruler, hususî idare ve belediyelerin yardımlarından biriken paralarla bu yardımları yapmıştır. Bunlardan başka

- 1 — İstanbulda hasta bakıcı hemşireler mektebi tesisi
- 2 — Eskişehir'deki Hilâliahmer ambarını harp ve sulh zamanları ihtiyacı için eşya ve sair lâzımlı şeylerle doldurması
- 3 — Afyonkarahisar madensuyu membainde Avrupadaki emsaline faik fennî bir tesisat vücuda getirmesi

4 — İstanbul'daki Hanımlar San'at Evinin memleketimizin en ince bir san'at müessesesi haline koyması ve burada fakir hanımları sanatkâr yetiştirip onların istikballerinin teminine muvaffak olması

5 — Avrupadaki Gençlik Salibiahmerleri teşkilâtına karşı Mekteplerimizde Gençlik Hilâliahmer teşkilâtı yapması

6 Ankarada Cemiyetin manevî şerefiyle mütenasip bir Merkezi Umumî binası inşası ve bu binanın arsasında vücade getirdiği en güzel bahçeyi umum halkın istifadesine arz etmesi, gibi hayırlı ve faydalı işler de yapmıştır.

Bu sene içinde de Ankara'da bir «Gaz maskesi fabrikası» tesisine teşebbüs etmiştir.

Bunları burada kısaca yazmakla yurdumuzun şefkat ve insaniyet hissinden doğmuş olan Hilâliahmerin ne yapmakta olduğunu hatırlatmış olduk.

İşte bu gün, insanlık ülküsü ile çalışmakta olan Hilâliahmer Cemiyetinin âza kayıt haftası başladı.

Günden güne şümul ve mahiyeti artan ve insanî vazifelerini muvaffakiyetle başarmaya uğraşan bu Hayır Evi bu hafta içinde âzasından olmayan vatandaşlara muracaat ediyor, onların maddî ve manevî yardımlarını istiyor.

Hilâliahmere âza kayıt olmak vatanımız için bir kuvvettir ve Ulu Kurtarıcı Önderimizin isteği de budur.

Saygı değer Vatandaş:

Hilâliahmer Cemiyeti; Memleketimizde insanlık ve şefkat hislerinden doğarak bundan "57,, yıl önce kurulmuş bir hayır evidir.

Harpte yaralı askerlerimizin yaralarını saran, sulhte de yangın, sel, yer sarsıntısı, kuraklık, açlık ve bulaşık hastalıklar gibi insanların başlarına gelmekte olan afet ve felâketlerde yardıma koşan Hilâliahmerdir.

Vatandaşlarımızın ve bütün dünya milletlerinin sevgisini kazanmış olan Hilâliahmer Cemiyeti, Cumhuriyet devrimizin başlangıcı olan 29 teşrinievvel 1923 tarihinden 15 teşrinievvel 1934 tarihine kadar onbir sene içinde felâket gören yurttaşlarımıza (3) milyon 682 bin 389 lira yardım yapmıştır.

Bütün bu yardımlar: Yüksek Cumhuriyet Hükûmetimizin tahsis ettiği bazı varidat menbalarıyla asıl milletimizin vermekte

oldukları âza aidatı ve şefkat pullarıyla kıymetli makbuz mukabilinde yaptıkları teberrular ve hususî idare ve belediye bütçelerinden yapılan yardımlarla yapılmıştır.

Her felâkette kendisinden yardım beklediğimiz bu hayır müessesini yaşatmak için ona âza kaydolmamız insanlık ve vatan borcumuzdur.

İşte Ulus kurtarıcı Gazimizin bu isteği işaret buyuran (Hilâli ahmer âza dedinin, Milletin Rüştü içtimaisiyle mütenaip bir dereceye varmasını, bütün milletin bu tenasübü temin etmesini temenni ederim.) Vecizesini rehber ittihaz eden Cemiyetimiz İzmir de 3-11-1934 tarihinde başlayan haftayı (Hilâliahmer âza kayıt haftası) olarak kabul etmiştir.

Vatandaş; kendi işlerinden esirgemiyerek vakitlerinin bir parçasını Hilâliahmerin insanî ve hayırlı ülküsünün tahakkuku uğrunda parasız çalışmayı vatan borcu bilen heyetimiz bu hafta içinde bütün vatandaşlara müracaat edecektir.

Günde en az onpara hesabiyle senede bir lira vererek âza olmıya vaziyetiniz müsait değilse bunun yarısını ve yahut dörtte birini olsun vererek yardımcı aza olmanızı ve bu mektubumuznn alt kısmındaki teahhüt varakisini imzalıyarak kesip vermenizi, şayet heyetimizin müracaatında bulunmazsanız teahhüt varakasını muvazzah adresle doldurarak imzalı olduğu halde İzmirdeki merkezimize göndermenizi insanlık ve hayır severliğinizden bekler, saygılarımızı sunarız efendim.

Hilâliahmer Cemiyeti
İzmir Merkezi

İzmir teşkilâtımız halkımıza bu daveti yaparken hususî mağazalar ve müesseseler de vitrinlerini bin bir cazip şekle sokarak resimlerle, afişlerle, tenviratla, velhasıl bütün varlıkları ile bu davetin ehemmiyetini adeta canlandırmışlardır.

Hilâliahmer haftası devamı müddetince şehrin muhtelif meydanlarında halk kürsüleri kurulmuş, halkı bu kürsülerin etrafında toplamış, şehrin tanınmış hatipleri Hilâliahmer mevzuu hakkında konferanslar vermiştir. Şehrin bütün gazeteleri hafta zarfında Hilâliahmer mevzuunu anlatan çok faydalı ve heyecanlı, değerli yazılar yazarak efkârı umumiyeğe bihakkın nazımlık yapmışlardır. Hafta imtidadınca en

fazla göze çarpan ve faaliyet ibraz eden gençlik Hilâliahmer teşkilâtını bu vesile ile de takdirle anmaktan bir kıvanç duyuyoruz. Yukarıda bahsettiğimiz halk kürsülerinin bazısında gençlik teşkilâtına mensup olan yaşları küçük fakat kavrayışları çok büyük ateşli hatipler de söz almışlar ve Cemiyete yeni aza kaydetmek için çalışmışlar ve mevcut azaya 2546 yeni aza ilâveye muvaffak olmuşlardır.

Gençlik teşkilâtı hafta müddetince şehirin münasip yerlerinde konserler de vermiştir. Hususile haftanın son günü olan 9 Eylül akşamı Elhamra tiyatro ve sinemalarında büyük bir konser ve temsil vererek varlıklarını, azimlerini herkese tanıtmıya ve sevdirmeye muvaffak olmuşlardır. Elhamra temsil ve konserinde Vali General Kâzım ile şehirin yerli ve ecnebi ileri gelen aileleri hazır bulunmuşlar ve birçok Bayan ve Baylar verilen temsilde rol almakla bu insanî kuruma karşı bağlılıklarını göstermişlerdir. Bay Muhlis Sabahattin tarafından pek kısa bir müddet zarfında yazılıp bestelenen Hilâliahmer adlı müzikli piyeste seyredenler üzerinde pek derin tesir bırakmıştır. Bu konserden sonra İzmir Hilâliahmer haftası kapanmış ve Merkezimiz sarfettiği emeğe mukabil istediği neticeyi elde etmiştir.

*
* *

İzmirde; Hilâliahmer haftasına ait yapılan merasim hakkında bir fikir edinilmek üzere resim kısmına koyduğumuz bir kaç fotoğrafa göz atmalarını Sayın okuyucularımızdan rica ederiz.

Cemiyetimizin İzmir merkezinin 1 Temmuz 933 tarihinden 30 Haziran 334 tarihe kadar bir sene zarfında yapmağa muvaffak olduğu yardım işlerini burada saymakla sözümüze nihayet vereceğiz. Cemiyetimiz tarafından açılmış olan iki çeşmelik, Karşıyaka ve kahramanlar Dispanserinde bir sene zarfında tedavi edilen hasta sayısı 20239 ve bunlara sarfedilen masrafta, 11257 lira 31 kuruştur. 881 yoksula 1849 lira 12 kuruşluk yardım yapılmıştır. 318 yoksul Çocuğa 862 lira 61 kuruşluk elbise ayakkabı kitap alınmıştır. Üç harp ma'luluna 390 lira kıymetinde sunî aza yaptırılmıştır. Fakir amelenin iâşesi için açılmış aş evlerine de 560 lira 6 kuruşluk yardımda bulunulmuştur ki bunların yekûnu da 14819 lira 34 kuruşa balığ olmaktadır.

İzmir merkezimizin muvaffakiyetini gördükten sonra bütün merkez ve şubelerimiz bulundukları muhitin istidadına göre göreneğe kapılmayarak halkımızı bir takım yeni buluşlarla Cemiyetimize alakalandırmağa muvaffak olmalarını dileriz.

Gençlik Salibiahmeri ve Milletlerin birbirine yaklaşması

*“ XV inci Beynelmilel H. ve S. A. konferansında
ittihaz edilen kararların tercümesine geçen
nüshamıza mabad, olarak devam ediyoruz. „*

XV inci Beynelmilel Konferans on dördüncü Beynelmilel Salibiahmer Konferansının otuz beşinci maddesinde müsarrah milletlerin birbirine yaklaşmasını amil mefkûresinin milli Salib ve Hilâliahmer Dernekleri tarafından vakı iştirakin kıymetini takdir eder.

Beynelmilel büyük Cemiyetler ittihad Komitesinin ittihaz eylediği kararları şükranla kabul ve Beynelmilel en iyi anlaşma davasına yayan muhtelif memleketler gençliği arasında kalbi mesai birlikleri tesisine muvaffakiyetinden dolayı Gençlik Salibiahmerine hürmetlerini sunar.

Bu sahada kavmi, siyasi ve dinî bitarafılık ruhiyle faaliyetlerini teksif eylemeleri için Gençlik Derneklerini teksif eylemelerini bil'umum millî Salib ve Hilâliahmer Cemiyetlerine tavsiye eder.

xi

Gençlik Salibiahmerinden çıkan âza

On beşinci Beynelmilel Salibiahmer Konferansı: Gençlik Salibiahmerinden çıkan genç erkek ve kız nesillerinin bu Cemiyetler için zayi addedilmeyeceğini fakat bilakis Salibiahmer eserlerine daha faal bir tarzda devam edecekleri kanaatindedir.

1932 senesinde Salibiahmer Cemiyetleri birliği müdürlerin meclisinin sekizinci içtimasında bu husus hakkında izhar ettiği temenniyatı ehemmiyetle nazari dikkate alır.

Keza, bunlar meyanında, bazı milli Salibiahmer Cemiyetlerinin Gençlik Dernekleri sabık azasından olup filhal Darülfünunlarda okuyan ve ya serbest meslek erbabından olan veya Sanayi veya beşerin muhtelif meslek san'atlarında çalışanlardan teşkil ettiği muavin Komitelerin şayanı memnuniyet faaliyet ve tecrübelerini takdir eder; ve bu gurupların Gençlik Dernekleri işlerinde kıymetli birer müşavir olarak Millî Cemiyetlere yardım edeceklerini, ve henüz Gençlik Dernek teşkilatı yapılamamış olan mekteplerde alâka uyandıracakları kanaatini izhar eder.

Ve aynı zamanda Gençlik Salibiahmerinden çıkan azalara Salibiahmere büyük insan sıfatile iştiraklerinin medenî dünyada oynadığı

rolün gittikçe ciddiyet ve ehemmiyeti artan meseleleri, hal için elzem olduğunu onlara anlatmak sahasındaki tecrübelerini dikkatle takib ey-lemelerini milli Salibiahmer Cemiyetlerine tavsiye eder.

Ve bu şekilde hareket edildiği takdirde faaliyetleri ile temayüz eden genç azanın kendi hem sinleri üzerinde hayırlı tesirat icrasından hâli kalmıyacakları kanaatinde bulunduğunuda arzeder.

XII

Gençlik Salibiahmerlerinin Konferanslara iştirakleri

XV inci Beynelmilel Salibiahmer Cemiyetleri Konferansı:

Amerikan Salibiahmeri Gençlik hey'etlerinin bu memleket Salibiahmeri senelik Kongrelerine iştiraklerinden mütevellid çok memnuniyet bahş neticeleri alâka ile istihbar eylediğinden bunun son zamanlarda teyyud eden faidelerinin bilcümle milli Cemiyetlerce kabul ve tatbiki ve hatta Beynelmilel mahllî Kongrelere kadar teşmili arzusunu izhar eder.

XIII

« Florence Nightingele » Madalyesi

XV inci Beynelmilel Salibiahmer Cemiyetleri Konferansı:

“ Florence Nightingele „ madalyasının tevcihi hakkındaki aşağıya nakledilen nizamnamesini tasvib eder.

Bu madalyaya istihkak kesb edeceklerin vasıfları

1 – “Florence Nightingele,, madalyesi zirdeki kimselere verilebilir:

a) Gerek harp gerekse sulh zamanlarında hasta ve mecruhlara karşı yüksek alâka ve sadakatleri ile temayüz eden diplomalı hasta bakıcı hemşirelere,

b) Hasta ve mecruhları tedavi sahasında fevkalâde yararlık gösterecek surette çalışan hasta bakıcı hemşireler müdirelerine ve müesseselerine,

c) Harp veya âfet zamanlarında hasta ve mecruhlara karşı yüksek dikkat ve sadakatleri ile fevkalâde bir şekilde temayüz eden gönüllü hasta bakıcı muavinlerine,

d) Yukarıdaki evsafı haiz hasta bakıcı hemşirelerle, muavinlerinin evsafına malik olup şeref meydanlarında vefat edenlere,

Madalyaların tevzi ve taliki

II — Madalya tevzii her iki senede bir yapılacaktır.

III — Her defasında azamî 36 madalya tevzi edilecektir.

IV — Namzetlerin tayini hakkı sureti katiyede Salibiahmerlerin

merkez komitelerine aittir. Bunların yapacağı yalnız namzet iraesidir.

V — "Florence Nightingale",nin senei devriyesi olan 12 Mayıs tarihinde talipler listesinin neşrini temin edebilmek için namzetlerin isimleri madalya tevziatı yapılacak senenin Mart ayının birinci gününden evvel Beynelmilel Salibiahmer komitesine gönderilmiş olmalıdır.

VI — Madalya tevcihi hakkı beynelmilel Salibiahmer komitesine ait olup namzet intihabında mutlak surette serbesttir.

VII — Beynelmilel Salibiahmer komitesi, merkez komitelerine kararını bir tamimle bildirecek ve 12 mayısta bu komiteler marifetile madalya ve diplomaların namzetlere talik ve itası için bunların bu tarihten mukaddem yerlerine varmasını temin eyleyecektir.

VIII — Madalyalar her memlekette namzetlere ya doğrudan doğruya reisi devlet yedile ve yahut da Merkezi Umumi reisi marifetile veya bunların tayin edecekleri murahhas heyetler tarafından bu yüksek temayüzün bütün ehemmiyetini anlatacak merasimi mahsusa dairesinde talik ve ita edilecektir.

Son Hükümler

XIV 1912 Vaşington beynelmilel Salibiahmer dokuzuncu koferansında madalyaya ait kabul edilen kararlar hükümleri ilerideki konfranslarda yapılabilecek tadilât kararları mahfuz halmak şartile tamamen mer'idir. İleride yapılacak nizamnamelerle tezaad teşkil etmemek şartile şimdiye kadar mer'i olan nizamî hükümler keza caridir.

XIV

Florence Nightingale madalyesinin taşınması

XV inci beynelmilel Salibiahmerler konfransı: "Florence Nightigale", madalyesinin yüksek kıymet ve ehemmiyetini kayıt ve işaret etmeği lüzumlu görerek her milli cemiyetin kendi hükûmetile anlaşarak bunun derecei ehemmiyetini temine matuf olarak sahibleri tarafından bu madalyenin taşınması hükümlerini bildirir milli bir nizamname yapmağa onu davet eder.

XV

Hastabakıcı hemşireler ve afetler

XV inci beynelmilel Salibiahmer konfransı :

Hastabakıcı hemşireler ve gönüllü muavinlerinin vazifeleri hakkında Salibiahmer cemiyetleri birliği tarafından konfransa arzedilen raporu ve bu vazifenin derecei ehemmiyetini nazarı dikkate alarak hususatı âtiyeyi mahalli Salibiahmer cemiyetlerine tavsiye eder :

I — Diplomalı hastabakıcı hemşireler bir âfetin kurbanlarına bil-
umum daimi teşekküllerin yardımı hususundaki ehliyet ve evsafının
musabakasını evvelden ihzar etmek.

II — Ait oldukları memlekette bakıma hazır her kimsenin tahrir
muamelesini günü gününe tutmak.

III — Hastabakıcı hemşirelerle gönüllülerin seri bir tarzda işe
davetlerini ve seferber edilmelerini temine matuf elverişli bir sistem
hazırlamak.

XVI

Hastabakıcı hemşirelerin hazırlanması

XV inci beynelmilel Salibiahmer konfransı :

Beynelmilel salibiahmer komitesinin raporunu tetkik ederek harb
ve umumi âfet anlarında hastabakıcı hemşirelerin ve gönüllü muavin-
lerin hazırlanmalarına dair rapor mevaddını tamamen tasvib etmiş ve
âfet zuhuru halinde yardım hizmetlerinin tesisine mahsus usullerin
tetkiki zımmında sahibi salâhiyet kimselerden mürekkeb bir konfransın
kısa bir müddet zarfında içtimainı görmek arzusunu izhar eylemiştir.

XVII

Gönüllü yardımcılardan faaliyetleri

XV inci beynelmilel Salibiahmer konfransı: diplomalı hastabakıcı
hemşirelerle gönüllü muavinlerin teşriki mesailerinden Salibiahmerin
tam ve mükemmel bir şekilde istifade eylemelerini arzu ettiğinden,
Salibiahmerin bütün yardımcılarının noktai nazarını dahili hesab ederek
sulh ve sükûn anında gönüllü muavinlerin ameli faaliyetlerini yakından
takib etmek işini Beynelmilel Salibiahmer birliğinden ve beynelmilel
Salibiahmer ittifakı komitesinden bekler.

XVIII

Gönüllü muavinlerin faaliyete iştirâkleri

XV inci beynelmilel Salibiahmer konfransı: gönüllü yardımcılar ta-
rafından mazide ifa edilen yardımın ehemmiyetini nazarı dikkate ala-
rak henüz gönüllü muavinlerin iştirâklerini düşünmemiş olan milli Sa-
libiahmer cemiyetlerini teşkilâtlarına bu unsurun idhalini tavsiye eder.

— Altı gelecek sayıdadır. —

Hasta bakıcı

“Hemşire,, lerin yetiştiği yurdda bir saat

Hastabakıcılık Mektebinde nasıl çalışıyor ?

İstanbulda Bayramda çıkan Hilâli-ahmer gazetesinde neşrolunmuştur.

Şu (Hilâliahmer) cemiyetinin yurdda; savaştta olsun, barışta olsun ettiği sayısız hizmet ve iyilikleri kim bilmez!.. Bunları ne kadar sayıp dökmeğe çalışsam, gene eksik bırakacağımı bildiğim için böyle bir işe girişmeğe kendimde cesaret bulamıyorum.. Fakat, Türk ulusunun kalbinde yer tutmuş olan bu cemiyetin bir âbide gibi yeşayan ve gün geçtikçe yurdun dört bucağına sağlık veren yemişlerini dağıtan bir eseri var ki, ben, ondan bahsedeceğim:

Hastabakıcılık mektebi :

Mekteb, haseki Kadın hastanesinin civarında bir sokak içinde kırmızı boyalı ahşab, büyükçe bir bina.. Üzerinde kırmızı ayılı beyaz bir Hilâliahmer bayrağının dalgalandığı dış kapıdan içeri girince, solda beton iki katlı bir bina daha görünür.

Burası mektebin dersanesi imiş.. Kırmızı bina da; müdür odasını, yemek, yatak, istirahat salonlarını, banyo, etüv, çamaşırılık gibi kısımları ihtiva ediyor..

Burası titiz, hamarat bir kadının evine benziyor.. Her taraf tertemiz... Yerler, duvarlar parıl parıl..

Döşemelerin, masaların üzerine beyaz, kolahı keten örtüler serilmiş... Hep bir örnek pike battaniyelerle örtülmüş beyaz demir karyolalar sıra sıra dizilmiş.. Buradaki beyazlık, temizlik mektebin talebelerinede de göze çarpıyor.. Yaşları, yirmi ile onbeş arasında değişen bu genç kızların hepsi beyaz başlık, gri entari üzerine beyaz önlükten, siyah çorap ve iskarpinden ibaret sade birer elbise giymişler..

Mektebin geniş bahçesinin bir köşesinde yeni, beton bir bina yükseliyor. Burası ileride hastabakıcılık mektebinin yeni binası olacaktır. Üç katlı ve bütün asrî tesisatı haiz bulunacak olan yeni bina önümüzdeki haziran ayında bitecek ve söylediklerine göre temmuz başlarında yeni binanın açılma merasimiyle beraber mektebin onbirinci yılı da kutlulanacaktır.

Mektebin müdürü Dr. Ömer Lütfi ile geniş bir masanın başında karşılıklı oturuyoruz.. Konuşmak istiyoruz. Konuşuyoruz.. Fakat birbiri-

mizi anlamak ne mümkün... Yanımızdaki odada yirmibeş kız talebenin - ağüstosböcekleri gibi - Hiç dinmeyen gürültülü konuşmaları birbirimizi duymamıza imkân vermiyor ki... Müdür, baktı ki olacak bibi değil, yerinden kalktı, kapıyı açtı; aradaki camlı kapıya elile :

— Küt... küt.. Diye iki defa vurdu. Derhal ortalık sût liman... Artık, müdürün verdiği izahatı rahatça dinliyebiliyordum :

Hilâliahmer Cemiyeti; mektebi, 21 şubat 925 yılında kurmuştur... şimdiye kadar mezun olan talebenin sayısı 185 kişidir. Geceli olan mektebin tahsil müddeti iki sene altı ay.. İlk seneler mektebe okur yazar kimselerden talebe alınmış.. Fakat bakmışlar ki rağbet çok... Beşinci seneden itibaren, ilk mekteb mezunlarını imtihanla kabul etmeğe başlamışlar. Rağbet yıldan yıla fazlalaşmış... Bunun üzerine sekizinci seneden sonra ortamekteb mezunlarının imtihansız, ilkmektebi bitirenlerle ortamektebi bitirmiyenlerin imtihanla alınması münasib görülmüştür. 936 senesinden itibaren de, mektebe, yalnız, orta mektep mezunları alınacaktır. Şaka maka amma, bu gidişle, yirmi sene sonra, Hastabakıcılık mektebinin kayıt ve kabul şartları " Üniversite mezunları arasından imtihanla seçilecek „ ibaresini görürsek şaşmayacağız, galiba!..

Talebenin, barındırılmasını, yedirilmesini, giydirilmesini Hilâliahmer Cemiyeti üzerine almış. Ayrıca ayda yüz beş kuruş da cep harçlığı var... Bu zamanda bundan daha iyi talebelik can sağlığı!.

Dahası var... Mektebi bitirenler Sağlık Bakanlığı tarafından memleketteki hastahanelere, hasta bakıcı olarak, tayin ediliyor. İlk maaşları elli liradan başlıyor. Seneden seneye ilerliyor. Ayda yüz elli lira maaş alan hemşireler var. Üstelik kalöriferli sıcak oda, yemek içmek caba... Çamaşır, ütü ve saire gibi bir takım ihtiyaçları da müessese tarafından temin ediliyor..

Talebeler Gureba ve Haseki hastanelerinde tatbikat görüyorlar.. Mektebin tedris heyeti bu hastahanelerin mütehassıs şeflerinden mürekkeptir.

Hastabakıcılık mektebinin ilk senesinde teşrih, fizyoloji, bakteri-yoloji, hıfzıssıha, hikmet, kimya, hasta bakımı usulleri; ikinci sene de dahili hastalıklar, lâboratuvar muayeneleri, cerrahi hastalıklar ve ameliyathane işleri, doğum ve hasta bakımı, üçüncü sene de çocuk bakımı hıfzıssıha kanunu, göz, kulak, burun, boğaz, deri ve zührevi hastalıklar, hastahane idaresi, röntken, fizyoterapi ve içtimai hıfzıssıha dersleri okutuluyor.

Mektep müdürü ile müesseseyi dolaşıyoruz.. Talebeler dershanede toplanmışlar.. Bir cıvıldaşmadır gidiyor.. Mektep levazım ve vesait itibarile mükemmel bir halde..

Avrupadan bir çok levhalar, mulajlar, sinema projeksiyon makine-

leri, ilmi filmler getirilmiş... Ders programları da açıldığı gündenberi mütemadiyen ıslah edilmiş... Tedris heyeti Avrupa ve Amerikadaki hastabakıcılık mektepleri, programlarını muntazaman takip etmeyi hiç ihmal etmemiş...

Mektep mezunlarından biri Almanya'da Dortmund şehrine gönderilmiş, orada bir sene okumuş, şimdi, Ankarada nümune hastahanesinde baş hemşiredir.

Diğer iki hemşire de Sağlık Bakanlığının teşebbüsüyle ve Rokfeller müessesesi tarafından Amerikaya gönderilmişler.. (Kırmızı ay) ı alınlarında taşıyan bu Türk kızları Amerika hastahanelerinde bir buçuk sene çalışmışlar, oradan Kanada'daki Taranto Üniversitesine giderek tahsillerini ikmal etmişler.. Bu iki hemşire Edirnekapıdaki Sıhhat Merkezinde baş hemşirelik ediyorlar.

Bir hemşire de İngilterenin Betfor kolejinde, hasta bakıcılık tedris sahasında çalışmaktadır. Yurda Temmuz ayında dönecek ve mektepte muallim olarak çalışacaktır.

Bu sene de Sağlık Bakanlığının emrile son sınıf talebesinden dört hemşire, Tıp Fakültesi röntken müessesesinde çalışmaktadırlar. Bunlar da ileride röntken hemşiresi olacaklardır. Yakında ihtisas için Avrupaya bir kaç hemşire daha gönderilecek.

(Diyet) in tababetteki enemmiyetini nazarı dikkate alan mektep idaresi, Gureba hastahanesinde (Diyet) mutbahına iki hemşire vermiştir. Bunlar iki sene sonra mütehassıs diyet hemşiresi olacaklardır.

Biz, dolaşırken yanımıza beş altı hemşire geldi... Bir tanesi Ömer Lütfiye bir demet para uzattı. Makbuz alındı.. Hemşireler ayrıldılar. Müdür, paraları göstererek :

— Bunlar, dedi, Gülhane hemşireleridir. Yurdun taksitini getirdiler.. Size onu da söylüyeyim: Hilâliahmer Merkezi Umumisi hemşirelerin istikballerini korumak, kendi kabahatleri olmadan açıkta kaldıkları zaman yardım etmek, hastalandıkları vakit tedavi ettirmek, malûl düşüp çalışamayacak hale geldikleri zaman kendilerine ölünceye kadar bakmak üzere bir yurd kurmuştur. Yurdun bugünkü sermayesi 40000 liradır. Bu yurd hemşireler için en kuvvetli bir sigortadır.

Hemşireler, yurda maaşlarının yüzde onunu veriyorlar. Bütün bu külfetlere mukabil talebelrden, yalnız, beş senelik bir mecburi hizmeti istemektedir. Mektebe giren talebe tahsili terkeder veya mecburi hizmeti ikmal etmezse yapılan masrafı ödemeye mecburdur. Hemşire evlendiği zamanda yurtla alâkası kesilir.

Mektep müdürünün son sözü beni biraz düşündürdü.. Aramızda şöyle bir konuşma geçti:

— Hemşireler evlendikleri zaman neden alâkaları kesiliyor? Bu günkü evli kadınlar arasında başka sahalarda iş sahibi olanlar pek çoktur.

— Evet, evli kadınlar içinde daktilo, muhasip hoca olanlar vardır. Fakat evli hemşire, hem hastahaneye, hem de kocasına hem çocuğuna bakamaz.

Bu bütün dünyada böyledir... Hemşirelerin evlenmemiş olması şart koşulur. Yalnız Fransada evli kadınlarında hemşirelik yapabileceklerine cevaz verilmiştir.

— Bir hemşire evlenir, sonra kocasından ayrılırsa tekrar hemşire olabilir mi ?

— Düşünürüz..

— Evelce hemşire olmamış ve kocasından ayrılmış bir genç kadın hemşire olmak isterse ?

Müdür bu sualine kısaca cevap verdi :

— Onuda düşünürüz.

İhsan Arış Gökpınar

Hilâliahmer haberleri

Marmara ve Erdek havalisinde yer sarsıntısından zarar görenlere yapılan yardım

Marmara adaları ile Eerdek ve havalisinde vukua gelen yer sarsıntısından zarar gören yoksullara yapılan yardımların 20 Mart 935 tarihine kadar tutarı yirmi altı bin yetmiş dokuz lira kırk yedi kuruşa balığ olmuştur.

Trakyaya yerleşmek üzere gelen göçmenlere gönderilen çadırlar

Bundan evvelki sayılarımızda Trakyaya yerleşmek üzere gelen göçmenlerin yerleşmesi için Merkez Umumimiz tarafından on bin lira verildiğini yazmıştık. Bu göçmenlerin yerleşmesi için gönderdiğimiz çadırlar için de ayrıca elli sekiz lira yetmiş beş kuruş nakliye ücreti verilmiştir.

Çarkpare köyü yangını

Seyhana tabi Çarkpare köyünde zuhur eden yangından zarar gören yoksullara yüz elli lira nakdi yardımda bulunulmuştur.

Marmara denizi faciasında yoksul kalanlara yardım

Geçen yaz esnasında Marmarada vukua gelen deniz faciasında boğulanların yoksul ailelerine Cemiyetimizce muavenette bulunmuş idi. Bu defa da yetmiş bir lira otuz sekiz kuruş muavenette bulunulmuştur.

Ulukışlaya gelen göçmenlere

Ulukışlaya gelen yoksul göçmenlere Cemiyetimiz tarafından yüz bir lira onbir kuruş miktarında yardımda bulunulmuştur.

Muhtaçlara yapılan yardımlar

Malûllarımıza yaptırılan sun'î kol ve ayağın tutarı ile diğer yoksullara iki ay zarfında nakden yapılan yardımlar dört yüz elli üç lira yirmi dokuz kuruşa balığ olmuştur.

**Cemiyetimizin İzmir merkezine bağlı dispanserlerinde
tedavi edilen hastalar**

Aylar	İkiçeşmelik	Kahramanlar	Karşıyaka	Yekûn
Birinci Kânun	960	173	381	1514
İkinci "	652	132	374	1158
Şubat	799	236	380	1415
Yekûn	2411	541	1135	4087

Son üç ay zarfında bu üç dispanserimize dört bin seksen yedi hasta müracaat etmiş ve tedavi edilmişlerdir.

Yeni daimî azamız

İstanbul merkezimize yirmi beş lira vererek daimî aza yazılan Sirkeçide Aşır efendi hanında 54 numaralı Yazıhanede ticaretle iştigal eden Bay Mehmed Özkal ın fotoğrafını resim kısmımıza koyduk.

Cemiyetimize daimî âza olmak şerefini bihakkin kazanan Bay Mehmed Özkalı bütün candan kutlularken varlığımızın biricek sebebi olan şafkat mefhumunun yavaş olsa bile metin bir surette ve şuurlu bir tarzda anlaşılmağa başladığını bilfiil görmekle de büyük bir kıvanç duyuyoruz.

Hilâliahmer Cemiyetinde de Bay Mehmed Özkal gibi daimi azaların sayısı medeniyette çok ileri gitmiş memleketlerdeki nisbete vasil olduğu gün Ata Türkümüzün arzusu bihakkin yerine getirilmiş olacaktır. Bu dileği kısa bir zamanda yerine getirmek için çalışanlara bin şükran.

Hilâliahmer ve Kırmızı Arslan ve Güneş Cemiyetleriyle bir arada

[Salibiahmer Cemiyetleri Birliği Muavenet Şubesi şefi kumandan (Carl Petersen) tarafından yazılmış ve Birleşik Amerika devleti Salibiahmer mecmuasının Şubat 1935 nüshasında intişar eden Hilâliahmer Kardeş Cemiyetlerine ait çok dikkate değer İngilizce bir makalesini sayın okuyucularımız için aynen tercüme ediyoruz.]

1863 senesine doğru geriye bakarsak, (Hanri Dunant) ın dünya için yeni bir kuvvet yaratmış olduğunu görürüz. Bu zate ve bu yeni kuvvetin beşiği olan memlekete hürmetten sonra; bunun için bu memleketin arması olan kırmızı zemin üzerine beyaz salibin, beyaz zemin üzerine kırmızı salibe tahvili suretile bir timsal seçilmişti. Bu yeni timsal millî olmaktan ziyade dinî bir işaret idi. Fakat bu timsal karşısında Müslümanlık âlemi tereddüde düştü. Tarihin çok eski zamanları da dindarların yurdlarına ateş ve kılıç getiren Ehlisalib vakalarını hatırlatan bir işaret addedilmişti.

Onlarda hastalara ve yaralılara yardıma amade idiler, fakat başka bir timsal altında. Bu suretle kırmızı Hilâl seçildi. İraniler ise 1907de büsbütün yeni bir timsal buldular : Kırmızı Arslan ve Güneş.

Bu işaret tenevvüü ilk önceleri bir karışıklık husule getirdi ve muhtelif Salibiahmer, konferanslarında münakaşe zemini teşkil etti. Acaba bu işaret tenevvüü hakikî bir ihtilafı tevhit etmek tehlikesi gösteriyormuydu? Bugün gerek Hilâliahmer, gerekse Kırmızı Arslan ve Güneş Cemiyetleri, Salibiahmerin çizdiği prensipler dahilinde aynı insanî gayeler için çalışıyorlar. 1929 tarihinde imza edilen yeni Cenevre mukavele-namesi bütün timsalleri tanımakta ve hepsine aynı hakları bahşeylemektedir. Bütün bu çalışmaların yüksek neticeleri ilk zamanların Salibiahmer müntesiblerinin bir zamanlar dimağlarında mevcut olan telâkki uçurumları üzerine anlaşıma köprüsünü kurdu. Prensiblerde birlik olmakla beraber icraat sahasında büyük farklar vardır. Bu birlik ve tehavvulat son zamanlarda yakın şarktaki bir çok Cemiyetlere yaptığım ziyaretlerde beni mütehassis etti. Bu tahassüsatımın bir kısmını aşağıdaki satırlarımla anlatmaga çalışacağım.

İçinde bulduğum tayyare Kahire üzerinde uçarken, geniş bir

daire dahilinde gördüğüm manzara içinde, eger yanılmamış isem şehrin merkezinde muazzam bir binanın sancak direğinde ortası kırmızı hilâlli beyaz bir bayragın dalgalandığını farkettim. Tayyarenin istikametini tebdil etmesi ve nile inmek için alçalmasıyla bu manzara gözlerimin önünden sıyrılmıştı. Karaya iner inmez gördüğümüz misafirperverlik ve irtesi gün Mısır Hilâliahmerine yaptığımız ziyaret, esnasındaki ilk müşahedemin bir hayal mahsülü olmadığını bana anlattı.

Henüz inşası ikmal edilmemiş olan Hilâliahmer binası çok mükemmeldir. Merkezi Umumî İkinci Reisi Muhammed Moheb Paşa dostane iltifatlarıyla şeref veren muhterem bir zattır, Merkezi Umumî İftihara değer bir yerdir. Burada bütün teferrüatıyla birlikte umumî Kâtiblik yerleşmiştir. Cemiyetin bilumum faaliyetlerine aid muhtelif şubeler de bu bina içindedir. Burada aynı zamanda her nevi eşyayı muhtevi depolar da vardır. Bütün bina harb zamanında derhal bir hastahaneye tahvil edilebilecek teşkilâta maliktir. Depolar mahzenlere nakledilmek suretiyle harb zamanlarında çok vasi bir boşluk elde edebileceği gibi, bu yer aynı zamanda halka açılıp gelir getirir bir sinema haline de konabilecektir. Ve halk; ekserisi terbiyevi filimlerden ibaret olan ve Mısır Hilâliahmerince yapılan filimleri görebilecektir. Cemiyetin hazinedarı olan Naus Bey yeni binanın malî istiklâlinin bir sır olduğunu mütebessim bir tavurla söyledi.

Naus Bey Merkezi Umumîyi bana gösterdiğinden dolayı memnun görünmektedir. Uzun seneler evvel italyanlar tarafından tesis edilen ve doğrudan doğruya Hilâliahmerin idaresi altında bulunmayan ilk yardım istasyonlarından birine kabul edildim. Mahaza Naus Bey bu teşekkülün de reisidir ve onun bu teşekkül ve Hilâliahmer ile yaptığı kombinezon çalışma birliği için bir garantidir. Bir gün bu iki teşekkülün halli hamur olacağı ümidini beslemesinin hiç de taaccübe değer bir şey olmadığı bana öğretildi. İlk yardımlara mahsus gezdiğimiz istasyon şehrin en çok ticaretkâh bir yerinde idi. Burada hasta nakliye arabaları, motosikletler hizmete hazır bir şekilde idiler. İşte küçük çocuklara mahsus bir dispanser ve içeride ilk tedavi yapılabilecek bir oda. profesyonel bir takım kadar, dikkat ve ciddiyetle çalışan ve hep gönüllülerden mürekkep bir heyet. Hastalar bir kapıdan giriyor ve asrî bir fabrikanın zincirinin muntazam halkaları gibi, binanın mukabil tarafındaki kapısından dışarı çıkıyor. Her madde ayrı bir gözde saklanmakta ve istifler yerden tavana kadar bir duvarı işgal etmektedir.

Delilime doğru döndüm ve « Bu mekanizmanın masrafı nereden çıkıyor? Aza teahhüdatından mı? » diye sordum.

Naus Bey cevap yerine tebessüm etti ve beni binanın diğer bir köşesine doğru sürükleyerek oradaki bir eczahaneyi gösterdi ve dedi ki:

Burada, Kahirede Eczaneler geceleri kapanır. Fakat bize gece gündüz dükkânımızı açık tutmak için izin verilmiştir. Onbeş senedir Eczanemiz hiç kapanmamıştır, bunun geliri ile, ilk yardım istasyonumuz işlerine, fazlası da fakir hastaların ilâçları için sarfedilir. Bir yerden geçerken üzerinde bir tayyare ve arabca yazılar bulunan bir afiş nazari dikkatime çarptı. Arapçadan anlamadığımdan sualim üzerine Naus Bey izahat verdi.

« Bu bizim hasta nakliye tayyaremizdir. Bir Mısır tayyare hava hattı müessesesiyle anlaştık, Kahiredeki tayyare istasyonunda bizim için daima bir tayyare hazır bulundurulur. İcabında telefonla angaje edilir ve her uçuş saati için aldığı para iki İngiliz lirası olduğundan masrafı kara nakliyesinden daha bahalı değildir. Havalar milyonerlerin inhisarı altında olmaktan çıkmıştır. Muhatabım bir an için sükût ettikten sonra ilâve etti, Siz, bir işveçli sıfatıyla, alâkadar olacağınıza emin olarak söylüyorum ki tayyarelerden istifade etmeği bize ilham eden İsveç Salibiahmeridir „.

İlk yardım istasyonundaki kısa tevakkufum esnasında müracat eden sıcak suyla kolu haşlanmış bir kadınla, düğme yutmuş bir çocuk dikkat ve ihtimamla tedavi edildiklerini gördüm. Ben bu ameliyeyi seyrederken bir motör kazası neticesi yaralanmış bir hasta getirdiler ve biraz sonrada bir fabrikada gazdan zehirlenen bir amele için acele imdat isteniyordu.

«Ehemmiyetli kaza vukuatında Merkezinizin muavenet kudretinin kifayetsizliği karşısında nasıl hareket edersiniz?» diye sordum.

«Hususî flamamız ve bu işlere mahsus olarak yapılmış düdüğü-müzü istimal etmek suretile diğer istasyondan yardım ister ve pek kısa bir zamanda cevabını alırız» dediler.

*
*
*

Irak buraya çok uzak değildir. Evvelce Milletler Meclisi mandası altında bulunan bu memleket bilâhara müstakil bir devlet olmuştur. Ve bunun üzerine diğer memleketlerdeki mümasilleri derecesinde burada da bir millî Hilâliahmer Cemiyeti ihdas edilmiştir. Her ne kadar ikmali pek yeni olmakla beraber, ihzaratı için yapılan teşebbüs

epice eski bir zamana aiddir. Birkaç sene evvel Ankarayı ziyareti esnasında, müteveffa Kırıl Faysal Türk Hilâliahmeri Merkezi Umûmîsini tetkika davet edilmişti. Müşarûnileyh Kırıl Türk Hilâliahmerini bu ziyaretten okadar alâkadar olmuşduki Bağdad'a döner dönmez bu Cemiyetin bir mümasilini de kendi memleketinde ihdas teşebbüsünü almıştı. Bağdad Belediye Reisi Arshad Bey al - Umari bu Cemiyete Reis tayin edilmişti. Bundan iki sene mukaddem Bağdad da bulunduğum esnada bu cemiyet teskilâtını yapmış, ilk muayyen umumî içtimainı yapıyordu. Bu def'aki ziyaretim de bu Cemiyeti yine senelik alelâde içtimainı akteder vaziyette buldum. Memleket âyanı bu teşkilâta aşikâr bir arzu ile muavenete amade bulunuyorlardı.

Ayan, parlemanto azası, iş adamları, doktorlar icra komitesini temsil ediyorlardı. Yüze karip aza içtimaa muntazır idi ve bunlar arasında eski Arab kıyafetine bürünmüş zevatın da bulunması memleketin bu yepyeni bir teşekkülüne karşı gösterdikleri alâkaya bir nişane idi. Baş Vekil de bizzat hazırды, bu da Cemiyetin programına ve malî meselede Devletin iştirâkine alâkayı gösteriyordu. Bu içtima merasim ve teşrifatı mahsusa içinde başladı. Kâtibi Umumî İbrahim Bey, Şabandar, senelik raporu okudu. Reis bir hitabede bulundu ve (Ligue) in bir mümessili sıfatile söz söylemeğe davet edildim. Birçok vesaik okundu ve kısa bir münakaşeyi müteakıp icra komitesi intihabı yapıldı ve meclis aynı cemilekârane hareketlerle dağıldı.

Bu merasimden sonra icra komitesi büsbütün başka bir muhit içinde içtima etti. Biraz evvel çok vakur ve merasimperest bir teşrifat adamı gibi görünen reis birdenbire çok candan bir iş adamı halini aldı. Birçok işler birden görüşölüp müzakere edilirken de bir takım suallere muhateb oluyordum.

"Irak Hilâliahmer cemiyti Tokyo konferansına murahhas göndermelimidir? Konferans da diğer cemiyetlerle birlikte toplanmak hakkı cemiyete ilk defamı verilmiştir? Salibiahmer Cemiyetleri birliği bizim için Avrupada hastabakıcı yetiştirecekmidir? Ne zaman kendi hastanemizi ve hastabakıcı hemşireler mektebini inşa edebileceğiz?

Muhavere yakın şarktaki cemiyetler arasında mahallî bir konferans akdi meselesine intikal eiti. Reis izahat verdi:

"Konferansa âza göndereceğiz; ve işlerimizi tanzim ettikten ve vakti merhunu geldiği zaman ecnebi Cemiyetleri, davet suretiyle Bağdad da küçük bir mahallî konferans yapmak ve işlerimizi göstermek isteyoruz. Komitemiz bu hususlarda tamamen müttefiktir. Cemiyeti-

miz henüz o kadar gençdirki mesai programımızın teferrüatına aid müzakeratımız bile henüz ikmal edilememiştir, buna ragmen bir çocuk dispanserimiz olduğu gibi memleketin şimalinde zuhur eden dahili kargaşalıklarda ölmüş insanların yetim ve dullarına mahsus bir yurd yapmak üzereyiz. İlk yardım istasyonunu Bağdad da ihdas etmek tasavvurundayız. Programımızın en mühim maddelerinden biri bütün memlekete şamil olacak faaliyetlerinden istifade için merkez ve şubeler teşkil eylemektir.

Gençlik ateşiyle yaşlılık mantığını bir arada telkin eylediğine kanaat ettiğim bu, dünyanın en kadim memleketinin en genç cemiyetinden ayrıldım.

*
* *

Büyük ve dikkati calip Merkezi Umumî binaları yapmanın ehemmiyeti bugün yakın şark cemiyetleri tarafından takdir edilmiştir. Bu gün Kahirede yükselen bu binalar cidden kıymetli şeylerdir. Bağdad-da aynı iş için bizzat kiral tarafından bir arsa hediye edilmiştir. Her kesin bilâ istisna emeli bu kıymetli arsa üzerinde layıkı veçhile bir bina kurmaktır. Türkiye Hilâliahmerinin Ankaradaki Merkezi Umumisi herhangi bir cemiyeti gurur ve iftihara sevkedecek bir mükemmeliyettedir.

Tahrânın merkezî bir yerinde yeni bir kırmızı Arslan ve Güneş merkezi umumisi inşası için sürat ve hararetle çalışılmaktadır. Şah bizzat yerini intihab etmiştir ve faal reis bizzat bu inşa ameliyesine nezaret ediyordu. Tuğla, kiremit ve kireç gibi muhtelif yapı maddeler arasında çalışan bu zat şu karmakarışık şeyler içinde ne güzel bir mesai makinesi doğuracağını bana izah etti.

“ Bütün bu büyük işler için lâzımgelen parayı nasıl tedarik ediyorsunuz ? „deye sordum.

« Bu cihetten endişemiz yok » dedi; « Vermek meclubiyetinin nihayetsiz olması bizi teşvik etmektedir, ve cemiyetin teşekkülünden beri istediğimizi alıyoruz. Kırmızı arslan ve güneş Cemiyetimizi tesis ettiğimiz 1923 senesi mayısından iki gün sonra idi. Horasan zelzele vakasının haberleri geldi. Ellerim bom boşdu. Heman bir tayyareye atlayarak facia mahalline gittim, ve irtesi günü Parisdeki (Ligue) merkezinden aldığım bir tlgrafta hareketzedelere yardım yapılması için bütün millî salıbiahmerlerden imdad istendiği bildiriliyordu. Bu teminat karşısında felâketzedelere yardım makinesini faaliyet haline getirmeğe ve yüzlerce insanın hayatını kurtarmağa muvaffak olduk.

Cemiyetimiz bu alicenab hareketten çok cesaret almış ve milletin kendi cemiyetinin beynelmilel münasebattaki kıymetini anlamak suretile öz teşkilâtının ehemmiyetini idrak etmiştir..

Reis, cemiyete para tedarik için baş vurduğu müteaddid çarelerin hikâyesini bana anlattı. Meşhed de yaptırdığı elektirik kuvvet santrali gelirlere hastane ve çocuk kampı işlettigini söyledi. Bir çok merkezlerimiz fennî mezbahalar tesis etmişler ve bunlardan alınan resmin tutarile eyi bir para elde etmişlerdir. Fakat bir çok mahalli belediyeler bu işi kendi varidatlarından addetmege başladıklarından bu teşebbüsün teşmil edilmeyeceginden dolayı Reis endişeye düşmüştür. İşin fevkalâde ehemmiyeti karşısında Reis, Cemiyetin ulusu ve büyük hamisi Şaha müracaat mecburiyetinde kalmış ve bu mühim varidatın Cemiyette kalmasını temin eylemiştir. Bu yeni teşekkül güzel san'atler üstadları ve salikleri arasında da muhabbet ve alâka uyandırmış ve güzel san'at eserleri için açılan bir serginin varidatı da bu Cemiyetin veznesine vakfedilmiştir. Hususî bir pulun satışları da Cemiyetin varidatına ilâve edilmiştir.

Muhammed dini saliklerine alicenablık emretmektedir; binaenaleyh kırmızı Arslan ve Güneş Cemiyeti de birinci safda bu alicenablıktan niçin müstefid olmasın? prens (Frugi) nin riyaseti altında bulunan Cemiyetin Liderleri Muhammed dininin en eski saliklerine bu fikri nakletmek suretiyle onların zaten esas olan nefis feragatlerini amelî bir şekilde numalandırmaktadırlar. Bu alicenap insanların isimleri divarlar üzerinde iran çinisi üzerine mahkûktur.

«Her şeyde paraya lüzum vardır, hatta şiirde bile». Reis müteva-zi bir tavurla bu sözü söyledi ve birdenbire, nehre düştükten sonra şah tarafından kurtarılan bir jeneralin vakasına ait bir şi'iri okumağa başladı.

“ Bir zamanlar ben Şahla birlikte İran içinde seyahat ediyordum,, Reis yeniden izahat verdi. “ Bu kaza vukua geldi ve Jeneral benden bu hadisenin nazmen ebedileştirilmesini istedi. Hay hay deye cevap verdim, fakat bunun için alacağım ücret, Jeneraldan Kırmızı Arslan ve Güneş cemiyetine bir yadikâr olacaktır. „

“ Şah bu teklifi kabul ve benim bu dimağı ve şairane zahmetimin ücretini bizzat tesbit etti. Söylediğim mısralar Fransızca idi ve Jeneral için yabancı bir lisan da söylenmişti. Binaenaleyh İranceye tercümesine ihtiyaç hasıl oldu ve bundan dolayı da Kırmızı Arslan ve Güneş cemiyetinin hissesi bir misli daha artırıldı.

Reis her nekadâr vatandaşlarının cömertliğini aynı zekâ ve zarafetle ikaz suretiyle suya düşen Jenerale müracaat etmekte ise de te-berrü edenlerin bahtiyarlığı kadar teberrü edilen şeylerin de cömertçe olduğundan emin olabiliriz.

*
*
*

Türkiye Hilâliahmeri Gençlik Derneği Merkez Heyeti kâtibi yazıhanesi başında oturuyordu. Kendisinden Cemiyetin teşkilâtı hakkında bazı şeyler sordum. Bana şu aşağıdaki vakayı anlattı:

"Birgün yine bu yerimde oturmuş pencereden dışarıya bakıyordum. Şimdi gördüğünüz bu park ve şu çocuk bahçesi henüz ikmâl edilmemişti. Uzun bir deve katarının binamızın önünden geçtiğini gördüm. Devecilerin bağrıışması ve bundan mütevellit gürültü bana pencereyi açtırıp bu gürültünün sebebinin sormaya icbar etti. Sualime cevaben ihtiyarca bir adam bana doğru ilerledi kıyafetine nazaran uzak bir vilayete mensub basit bir köylü olduğu aşikârdı, burası şükranlarını arz için geldiği Hilâliahmer binası olup olmadığını sordu ve dediki, Ben İran hududlarında ve Ararat dağı eteklerindeki diyardan geliyorum. Geçen sene mahsulümüz mahvolmuştu ve Hilâliahmer bize yiyecek ve tarlalarımız için tohumluk yollamışdı. Allaha bin şükür bu sene mahsulümüz çok iyi oldu, ve şimdi bunlardan bir kısmını hediye olarak Hilâliahmere getirdik. Belki bu sene de Türkiyenin diğer bir tarafında yardıma muhtaç vatandaşlar vardır.

"İhtiyar bu sözleri bana söylerken arkadaşları da develerin üzerinden çuvaları yere indiriyorlardı. Ve ne isimlerini söyleyor ve ne de bu hediyeleri için bir makbuz kabul eyleyorlardı. Ben onu içeriye davet ettiğim zaman, bu kadar temiz ve güzel bir binaya girmeye layık olmayacak kadar fakir ve kirli olduğunu söyledi."

"Her türk vatandaşı gibi bu binanın kendisine aid olduğunu ve girmeye hakkı bulunduğu söyledim. Bunun üzerine ayaklarını çıkardı ve halılara basmaktan sakınarak yürüdü. Bir çay içmesi hakkındaki teklifime cevaben Hilâliahmerin kendisi için en ehemmiyetsiz bir masrafa girmesine bile razı olmayacağını söyledi. Bütün istediği bir az suydı. Ismarladığım suyun bardağına bir müddet bakdıktan sonra dogrudan dogruya bir çeşme başına götürülmekliğinin kabil olup olmadığını sordu. Onu alıp muslugun önüne götürdüm, fışkıran suya elini siper yaparak yanıstırdığı agziyle kana kana suyu içdi."

Muhatabım bana bu hikâyeyi anlatırken bu hikâyenin Cemiyetin faaliyet ve teşkilâtı hakkında belki o kadar ehemmiyeti değer bir şey olmadığını ilâve etti. Fakat ben buna iştirak edemezdim. Çünkü bu vak'a Türkiye Hilâliahmerinin faaliyet derecesini ve aynı zamanda

memleketin bu teşekkül hakkındaki hürmet ve muhabbetini isbat ediyordu. Türkün büyük alicanablığı gibi millî karakterini göstermesi noktasından da bu hal çok kıymetli bir misaldir. Ben yazdığım bu hikâyeyi bu gün bile gözden geçirirken bu muhteşem Merkezi Umumiye girmekte tereddüd eden ve kıymetli halıların nakışlarına ayağıyla basmaktan bile hazer eden bu saf ve basit köylüyü görür gibi oluyorum. Burada her şey bir sıhhat müzesinde olduğu kadar temizdir. Mahaza burası durmadan işleyen bir makinenin merkezidir. Bina Ankaranın merkezî bir semtindedir, ve model olacak asrî bir mimaride inşa edilmiştir, etrafı parkla çevrilidir, çocuklara mahsus bir kum bahçesinde mini minilerin mütemadiyen sıçrayıp oyunlar yaptığı görülür.

Yakın şarkda bile bu kadar bir işin başarılması bütçe meselesiyle karşılaşır. Geçen sene Türkiye Hilâliahmerinin bütçesi 900.000 Türk lirası idi. Hilâliahmer Cemiyetinin kudretli Reisi Dr. Refik Bey aynı zamanda Sıhhat ve İçtimâî Muavenet Vekilidir. Müşarünileyh böyle buhranlı bir zamanda bütçesini bu kadar yüksek bir miktara nasıl çıkarabildiğini bana izah etmek lütfünde bulundu. Yakın şarktaki diğer cemiyetlerde olduğu gibi bu cemiyetin de mühim bir kısım gelirleri bir imtiyaz şeklinde Devlet tarafından temin edilmektedir. Meselâ bir madensuyu imtiyazı Cemiyete verilmiştir ki bu su her yerde satılır. Aynı zamanda bayramlarda postada kullanılması mecburî hususî Hilâliahmer pulları vardır. Keza pek kadîm bir adete ittibaen bayramlarda kesilip eti fıkara dağıtılan koyunların da postları bu cemiyete verilmek suretile bir varidat temin edilir. Yeni bir kanunla da bu cemiyet namına ispirto üzerinden bir vergi tarhedilecektir.

Benim Merkezi Umumiye ziyaretim esnasında Cemiyet senelik kongresini aktetmekte idi. Cemiyetin muhtelif merkez ve şubelerinden murahhas olarak gönderilmiş yüze karip zevat ruznamei müzakeratta münderiç muhtelif meseleleri ciddiyet ve dikkatle münakaşe ediyorlardı. Bu kongreye riyaset eden zat da bizzat Büyük Millet Meclisi Reisi idi. Konferans büyük bir disiplin ve intizam dairesinde ve adeta parlemanto müzakeresi gibi idi.

Bu yakın şarkın cemiyetlerinin bir arada bir mahallî konferans aktetmeleri hususî bir ehemmiyeti haiz olacaktır. Yakın bir atide Hilâliahmer ve Kırmızı Arslan ve Güneş cemiyetlerinin bir masa etrafında toplanarak yekdigerlerini alâkadar edecek meseleleri münakaşe etmek suretile 1863 senesinde (Hanri Dunant) tarafından esasları konan bu beynelmilel mefkûreyi kuvvetlendirmeleri ümit edilebilir.

Yollarda Uluslararası teknik imdat konferansının proğramı

20 Mayıs 935 tarihinde Macar Salibiahmer Cemiyeti tarafından davet edilen yollarda Uluslararası teknik imdad konferansı için mezkûr Salibiahmer Cemiyeti tarafından gönderilen ve mecmuamızda tab'edilmesi iltimas olunan proğramı aşağıya aynen naklediyoruz.

Riyaset

Reis : Bay Doktor Vitéz, Elemir Simon, Macar Salibiahmeri reisi.

Bay Dr. Vitez, Alexandre Ordôdy. Macar ordusu Sıhhat işleri müfettişi Umumisi; konferansta doğrudan doğruya hükûmetin Vekili sıfatile bulunacaktır.

Reis Vekilleri :

Bay Doktor P. Béhague, Uluslararası yollarda imdad komitesinin Reisi.

Bay Profösör Louis Bakay, Macar Salibiahmer Cemiyeti merkez heyeti azasından.

Bay Edmond Dronsart, Belçika Salibiahmer Cemiyeti müdürü umumi.

Bay Vitéz Arpad, ferik mütekâidi ve Macar Salibiahmer Cemiyeti müdürü umumisi.

Baron Albert Radvanszky, Ayan meclisi azasından Macar Salibiahmer Cemiyeti ikinci reisi ve Macar Salibiahmeri imdad heyeti icra reisi.

Kâtipler :

Bay kumandan Charles Petersen, Uluslararası Salibiahmer birliği imdad şubesi şefi.

Bay Vitéz Alfred Szentvary, Binbaşı mütekaidi ve Macar Salibiahmer delegesi, Macar Salibiahmeri imdad şubesi şefi ve konferans umumi kâtibi.

Bay Capt. Jules Vallay, Macar Salibiahmer cemiyeti kâtip vekili ve konferans kâtibi.

Bay Tibor Salacz, Macar Salibiahmer matbuat işleri şefi.

Mürahaslar 1935 senesi Mayısının 20 inci Pazartesi günü Peşteye muvasalat edecekler ve kendileri Macar Salibiahmeri delegeleri tarafın-

dan karşılanıp misafir edilecekleri otellere götürüleceklerdir. Konferansın kışadı Mayısın 21 inci Salı günü sabah saat 10 dadır. Bu merasim 1 Saat sürecek ve reis, gelen delegeleri selamlayacak ve hususi komiteler seçimi yapılacaktır. Saat 11 ri çeyrek geçeden 13 çe kadar yollarda imdad mevzuu hakkında Bay Edmond Dronsart tarafından hazırlanan rapor okunacak ve bütün aza onar dakikayı tecavüz etmemek şartile söz alabileceklerdir. Bu raporda zikredilen mevzular şunlardır:

I — Macaristanda yollarda imdad teşkili:

II — Yollarda Uluslararası imdad işaretleri:

III — Muhtelif memleketlerde milli yollarda imdat teşkilâtı hakkında mutalâat:

IV — İmdad Postaları eşhas ve levazımı:

V — İmdad Postalarına mali yardım ve sayılarının çoğaltılması:

Yukarda saydığımız mesail hakkında konferans azaları iki ve ya üç dakikayı tecavüz etmemek şartile mütalâa dermeyen ederbilirler.

Saat 19,30 da Macar kıraliyeti operasında temsil (Kıyafet. şehir kıyafeti) 22 Mayıs Çarşamba günü sabah saat 8,30 da (Sen margarit) adasında ki yüzme sarayının fûvayyesinde toplanma:

Tunada imdad postasını ziyaret ve Macar Salibiahmerinin fırtına işareti verildiği vakit yapılan icraatı gösterme.

Saat 10,30 da otokarlarla " Siofok „ a hareket saat yarım da muvasalat ve piknik. Saat 14,30 da Balaton gölünde su üzerinde kurtarma ve imdad talimleri ve fırtına işareti. 15,30 da Otokarlarla " Budapeşte „ ye müteveccihen " Siofok „ dan hareket. Yolda diğer bir imdad İstasyonunu ziyaret saat 18 de Budapeşteye muvassalat. saat 20 de Budapeşte belediyesi tarafından belediye dairesinde verilecek büyük ziyafet. 23 Mayıs Perşembe günü konferansın ikinci celsesi saat dokuzda açılacak. 11,30 a kadar devam edecektir. Mevzu yol kazalarının önlenmesi. Bunun mazbata muharriri; Bay Doktor P. Béhague dır:

Aynı mevzu hakkında bütün murahhaslar onar dakika devam etmek üzere söz söyleyebilecekler.

Bay Doktor Jean Varszeghy: Yol kazaları istatistiği. Bay Jean Baksa: Budapeşte yollarındaki seyrü sefer intizamının muhafazası hakkında ki ahkâm.

Bay Doktor: Alfréd Szöllösy: Macaristanda, yollardaki seyri sefer intizamı:

Bay Doktor Etinne Röck: Büyük yollardaki işaretler. Bay Doktor. Louis Pfisterer: alelumum yol kazalarının önlenmesi. Bay Doktor Joseph Darday: yollarda vukua gelen kazaların önlenmesi, Bay Doktor Joseph Varady kazaların önlenmesinin pisikolejik anları.

Bay Doktor Paul Ranschburg: propaganda.

Bu meseleler hakkında konferans azaları üç dakikayı tecavüz etmemek şartile mutaela beyan edebilirler.

Üçüncü celse aynı günün saat on altısından 18 zine kadar devam edecektir.

Mevzu: Uluslararası büyük yollar: Mazbata muharriri Bay Etienne Benke.

Bu hususta diğer Murahhaslar onar dakika devam etmek şartile söz alabilirler. Bay Lieutenant: Colonel - Péron Uluslararası belli başlı yollar.

Bay Duchaine: Uluslararası turizm.

Bay Erenst Kirchknopf Macar milli yolları:

Bay Etienne Benke: Macaristanda inşa edilmekte olan modern yollar.

Bu hususta konferans azaları üç dakikayı tecavüz etmemek şartile söz alabilirler:

Saat 18 de konferans kararlarının kabulü ve konferansın kapanması. Mayıs 24 azaların hareketi.

Türkiye Gençlik Hilâliahmer Haberleri

Gençlik Hilâliahmer Derneğinin yeni Merkez Heyetine, Hilâliahmer umumî Merkezince; Umumî Merkez azasından Tekirdağı Saylavı Bay Cemil Uybadın, Ankara Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürü Bay Doktor Şuayip Barım, ve Hilâliahmer Mecmuası Müdürü Bay Fazlı Tong; Maarif Vekâletince; Millî Talim ve Terbiye Heyeti Azasından Bay Ali Haydar Taner, Sıhhat Umumî Müfettişi Bay Doktor M. Celâl Otman-, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletince; İçtimai Muavenet Umum Müdürü Bay Doktor Faruk Ulug, Neşriyat Müdürü Bay Doktor Zeki Nasır Barka seçilmişlerdir.

Nizamname mucibince Merkez Heyeti ilk toplantısında Tekirdağı Saylavı Bay Cemil Uybadını birinci Reisliğe, Bay Ali Haydar Taneri ikinci Reisliğe, Bay Fazlı Tong'da kâtipliğe seçmiş ve her hafta muntazaman toplanarak, Gençlik Hilâliahmerini her gün daha ileri götüren verimli çalışmalarına başlamıştır.

Gençlik Hilâliahmer Derneği gibi, yurd için çok hayırlı ve gençliği yükseltmek ülküsünü önde götüren bir kurumun başına Bay Cemil Uybadın gibi çok değerli bir Devlet adamının geçmesi bize bu kurumun pek yakında umduğumuzdan daha ileri gideceğini müjdelediği için kıvanç duymaktayız. Gençlik Hilâliahmer Derneğinin yeni heyetine saygılarımızı sunar ve muvaffakiyetler dileriz.

Erdek ve Marmara yer sarsıntısından muztarip olanlara

Gençlik Hilâliahmer Derneği Merkez Heyeti, Erdek ve Marmara adasındaki yer sarsıntısında felâkete uğrayan mekteplilerle mektep dışında kalan veya daha mektep çağına basmamış olan yoksul çocuklara yardım etmek üzere bütün kurumlarına bir tamim göndermişti. Bunu duyan küçük mektepliler çarçabuk işe başlamışlar ve martın yirminci gününe kadar 2843 lira 13 kuruş toplamışlardır.

Gençlik Hilâliahmer Derneğinin merkez heyeti bir taraftan da cıplak kalan çocuklara Elbise, kundura, çamaşır tedarik ve tevziine başlatmakla beraber bunların iâşeleri için de ayrıca beş yüz lira göndermişti. Geçen ramazan bayramını felâketin acısıyla geçiren bu miniminiler, küçük Hilâliahmercilerin yardımıyla çok geçmeden giyinip kuşanmışlar ve kurban bayramını sevinçle geçirmişlerdir.

Küçük yürekleri büyük şefkat duygularıyla dolu yavrularımızın yaptıkları yardımı gösteren listeyi aşağıya kıvançla koyuyoruz.

**Marmara adaları, Erdek ve havalisi yersarsıntısından
muztarip olanlar için Gençlik Hilâliahmeri Dernek ve
Kollarından gönderilen Para**

İ Z A H A T	Yekûn Kuruş
Ankara : Mimar Kemalettin mektebi Muallim ve talebelerinden	6 229
Ankara : İnönü mektebi sınıf 4, şube 2, talebeleri tarafından	300
Ankara : Etlik İlkmektebi muallim ve talebeleri tarafından	1 380
İstanbul Erkek lisesi talebeleri tarafından	3 030
Ankara Kız lisesi muallim ve talebeleri tarafından	2 500
Ankara Musiki muallim mektebi tarafından	2 200
Ankara Erkek lisesi talebeleri tarafından	1 643
Ankara Ticaret mektebi talebeleri tarafından	1 760
Ankara İltekinbey mektebi talebeleri tarafından	3 250
Ankara 1 numaralı Gençlik Hilâliahmer Dernek şubesinde	3 478
Ankara Dumlupınar mrktebi talebeleri tarafından	921
Ankara İnkılâp mektebi taleberi tarafından.	398
Niğde Dumlupınar mektebi Gençlik Derneğinden.	1 523
Uzunköprü Mimar Hayrettin mektebi Gençlik derneğinden.	683
Yalvaç Ortamektebi	700
Çatalca Ortamektebi	680
İstanbul Hasköyde Beyoğlu birinci mektep,,	915
Bodrum Merkez mektebinden.	1 400
Akşehir merkez mektebi.	440
Çine ikinci mektebi	453
Burhaniye mektebi	547
Merzifon orta mektebi	1 042
İskilip Misakı Milli mektebi	722
Konya İsmet paşa mektebi	900
Afyonkarahisar Lisesi	1 530
Tokat Cumhuriyet mektebi Gençlik Derneğinden	1 200
Kütahya köprü mektebi	335
Kadirli Cumhuriyet mektebi	406
Kırşehir yeşil yurt mektebi	1 000
İstanbul terzilik mektebi	2 273
Ortaköyde kabataş lisesi	4 931
Çeşme Namık Kemal mektebi	980
Edirne Kız Muallim mektebi	4 000
Bolu	4 919
İznik merkez mektebi	713
Amasya Kılıçaslan mektebi	1 165
Kürele Cumhuriyet mektebi	550

İ Z A H A T		Yekûn K.
Ayvacık merkez mektebi	Gençlik Derneğinden	500
Gönen birinci mektep	" "	520
Gümüşhacıköy	" "	772
Bolvadin büyük karabağ	" "	639
Karamanlı İlkmektebi	" "	100
Kastamonu Lisesi	" "	2 600
Uzunköprü Sakarya mektebi talebesi tarafından.		245
Ankara Ortamektep Muallim ve talebeleri tarafından.		13000
Ankara İnönü mektebinden posta ile gelen.		325
Bozcaada Gençlik Derneğinden.		850
Niğde Gençlik derneğinden.		3 232
Zile Ortamektep Gençlik dereğinden		770
İznik Merkez mektebi Gençlik Derneğinden.		615
Burgazadası Gençlik Derneğinden.		300
İznik tacirköy mektebi Gençlik Derneğinden.		200
İznik Çakılca köyü mektebi	" "	63
İznik Elbeyli köy mekteb	" "	82
İznik körüstan köy	" "	205
İznik Ömerli köy	" "	465
Soma	" "	611
Simav Osmanbey mektebi	" "	769
Kütahya Lisesi	" "	1 835
Kütahya Gazi Kemal İlkmektebi	" "	500
Kütahya Devriş paşa İlkmektebi	" "	365
Adapazarı Ortamektebi genclik derneğinden		600
Balıkesir Şamlı	" "	1 325
Aksaray Ortamektebi	" "	1 693
Bandırma İlkmektebi	" "	946
Tarsus Sakarya mektebi	" "	622
Kaya Mahmud Şevket paşa mektebi	" "	300
İstannbul Çamlıca kız mektebi	" "	776
Kaya Topraklık	" "	700
Bursa Ortamektep Gençlik Derneğinden		1 000
Mezifon	" "	2 280
Uşak	" "	5 000
Simav Tepecik	" "	250
Kaya Kız Muallim mektebi Gençlik Derneğinden		2 708
Adana Kız Lisesi	" "	2 710
Tarsus duatepe	" "	1 650

— Ardı gelecek sayımızda —

Yeni Kitaplar

Ayın tarihi

Matbuat Umum müdürlüğü tarafından çıkarılmakta olan Ayın tarihi adlı çok kıymetli mecmuanın on dördüncü sayısını bütün okuyucularımız tavsiye ederiz.

Hava tehlikesi ve bundan korunma çareleri

Bay Şakir Hazım gökmen, uzun tetkik ve tettebbulardan sonra, "Hava tehlikesi ve korunma çareleri," adlı bir kitab yazmıştır. Kitab, hava tehlikesinin dürlü inkişaf ve tahakkuk şekillerini ve istikbalini ve korunma düzenlerini mutalea ettiği için öğretici bir özdedir ve bu mevzuda selâhiyetli devlet makamı tarafından takdir edilmiştir.

Hava tehlikesine karşı düzenli ve bilgili olması gereken teşkilâtımızın bu kitaba layık olduğu ehemmiyeti vereceklerine ve memleket içinde çok mıkdarlarda yapılması için çalışacaklarına inanıyoruz. Kitabın her sınıf halkın anlayacağı ve alaka ile okuyacağı gibi açık bir lisanla yazılmış bulunduğuda bilhassa dikkati celb etmek isteriz.

Büyük boyda üç yüz küsur sahife tutacak kitabın tanesi elli kuruş satılacağına ve kitab mahdud adedde basılmakda olduğuna göre bu mühim eserden edinmek isteyenler şimdiden Ulus gazetesi yazı heyetinde kitabın muharririne müracaat etmelerini tavsiye ederiz.

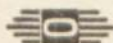
TÜRKİYE HİLÂLİAHMER MECMUASI ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Articles et nouvelles parus dans ce numéro de notre Revue

- 1 — La convocation de notre assemble générale annuelle.
- 2 — Le Croissant Rouge,
- 3 — Une étude.
- 4 — Suite des résolutions prises dans la XV ème conférence internationale de la Croix rouge réunie à Tokio.
- 5 — Notre école de gardes malades.
- 6 — Les nouvelles du Croissant Rouge.
- 7 — Sociétés pour le Croissant - Rouge et le Lion et le Soleil Rouge par C. Petersén.
- 8 — La Conférence technique internationale des secours sur route.
- 9 — Les nouvelles de la jeunesse du Croissant - Rouge Turc.
- 10 — Les livres.
- 11 — Partie Française.
- 12 — Photos.

L' Activite du Croissant - Rouge Turc dans le domaine de l' Assistance aux sinistrés

Se flattant être une des plus anciennes institutions humanitaires parmi les Sociétés Soeurs similaires, la Société du Croissant-Rouge Turc poursuit l'application de son programme d'organisation avec une énergie inlassable. Entre autres, elle est en train de réaliser au cours de cette année, une grande partie de ses travaux, dont ils sont mentionnés ci-bas, tracés dans son programme d'activité. Leur seule énumération pourra donner une idée de leur importance et utilité publique.

Il sera achevé, dans cette année, la construction de la grande fabrique de masques antigaz, réservée à la protection de la population civile contre les méfaits eventuels des gaz asphyxiants; et aussi la construction des nouveaux dépôts centraux destinés pour emmagasiner les matériels sanitaires, médicaux, chirurgicaux et tout espèce d'articles et d'effets nécessaires pour les premier soin de sinistrés, répondant à toutes les exigences de la technique moderne, les quels se trouvaient jus'qu'à présent dans des anciens dépôts loin d'une distance de 250 kilomètres de notre Siège Central; et l'attachement de ces dépôts, avec une ligne spéciale, aux réseaux généraux des chemins-de-fer d'Etat; et l'élargissement de la bâtisse réservée pour l'école des infirmières afin d'obtenir la possibilité d'augmentation du nombre des élèves actuels dans la proportion de 50%; et également la construction d'un foyer affecté aux infirmières, pourvu de confort tout à fait moderne.

La Société du Croissant-Rouge Turc, consacre, surtout depuis une dizaine d'années, ses efforts essentiels aux soulègements de souffrance des victimes des bouleversements de la nature. Elle se lutte continuellement contre les sinistres causés par les éléments de la nature, tels que le tremblement de terre, l'inondation, l'incendie, la sécheresse, la famine, l'épidémie, les maladies contagieuses, qui se déchainent de temps en temps pour s'abattre sur l'humanité, impuissante de se défendre devant ses catastrophes.

Nouvelles du Croissant - Rouge Turc :

Secours aux sinistrés d'Erdek ;

La contrevaleture des Secours pécuniaires effectuées par le Croissant Rouge Turc, en faveur des sinistrés de la Sous-Préfecture d'Erdek et ses environs s'élève jus qu'à 20 Mars 1935 à la somme de (26.079,47) livres turques. Et également (400) tentes ayant une valeur de (20.000) L. Tqs. à raison de (50) L. Tqs. chacune.

Tentes pour le logement provisoire des émigrés de la Thrace:

Nous avons relaté dans notre numéro précédant le don de (10.000)

L. Tqs. versée en leur faveur. Outre de cela la Société du Croissant-Rouge Turc vient d'expédier aux mêmes émigrés un certain de tentes aux fins de leur logement provisoire.

Aides aux sinistrés de l' incendie :

Pour les sinistrés de l'incendie de Tchadirkeuy, dépendance du Vilayet de Seyhan, la Société du Croissant-Rouge Turc a donné une somme de (150) L. Tps. pour subvenir aux besoins les plus urgents.

Secours aux émigrés d' Ulukichla :

Pour soulager la souffrance des émigrés qui sont faits installer au district d'Ulukichla, la Société du Croissant Turc a fait distribuer une somme de (170) L. Tqs.

Aides diverses :

Dans un délai de deux mois la totale de secours effectués pécuniairement de la part du Croissant-Rouge Turc, en dehors de ceux mentionnés ci-haut s'élèvent à la somme de (453) L. Tqs.

Activité des dispensaires de notre siège local de Smyrne

Les dispensaires de karchi yoka, İki Tchehmelik et de kahramanlar de Smyrne attaché à notre organisation ont soigné 4087 malades durant la période allant du décembre 1934 jusqu'à fin février de 1935

Nouvelles du Croissant - Rouge de la Jeunesse Turque :

Après la catastrophe du tremblement de terre qui vient dévaster la Sous - Préfecture d'Erdek et ses environs, le Comité Central du Croissant - Rouge de la Jeunesse Turque avait adressé immédiatement une circulaire à toutes ses organisations pour inviter ses jeunes membres à l'aide en faveur de ses sinistrés collègues. Cet appel a fait un retentissement très heureux sur le terrain dans toute les parties de notre pays, au dessus de toute espérance, et la totale globale du don de nos enfants vient d'être atteinte dans un vingtaine de jours au chiffre de (2.343,13) Livres turques.

C'était vraiment très touchant et en même temps très encourageant de voir les charmants gosses à l'âge de 8 à 12 ans, se rivalisant entre eux pour vider le contenu de leur modeste bourse sur nos guichets en faveur de leurs frères et sœurs sinistrés.

D'autre part, le Comité Central a fait distribuer des vêtements, chaussures, linges aux pauvres écoliers sinistrés et même à ceux qui, en raison de leur bas âge, ne sont pas inscrits encore à l'école. En outre (500) livres turques ont été envoyées pour subvenir aux besoins les plus urgents.

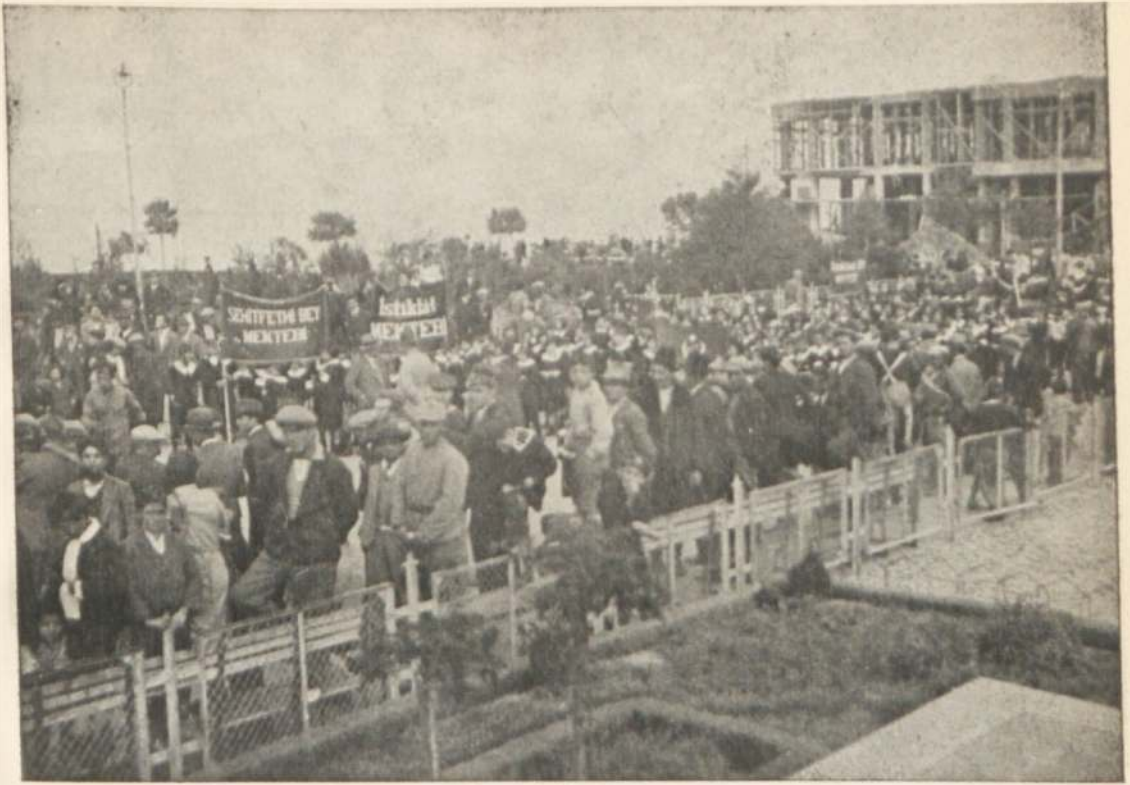
Hilâliahmer Cemiyeti İstanbul Bayazıt Nahiye şubesinin 1935 kongresi.

İzmir Hilâliahmer haftasında Gençlik Hilâliahmeri üyesi yavrularının şehir dahilinde gezintileri.

İzmir Hilâliahmer haftasında parkta bir konferansı dinleyenler.

İzmir Hilâliahmer haftasında yapılan tezahürattan bir sahne.

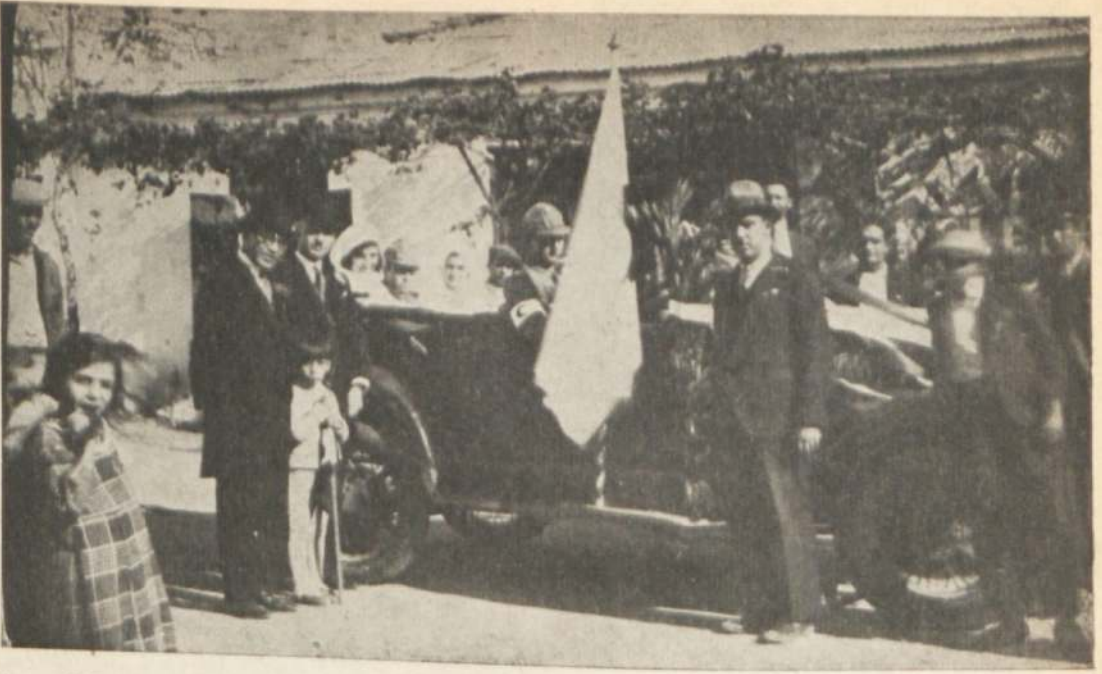
*İzmir Hilâliahmer haftasında
Gazi Heykeline çiçek koyan Hi-
lâliahmerciler.*

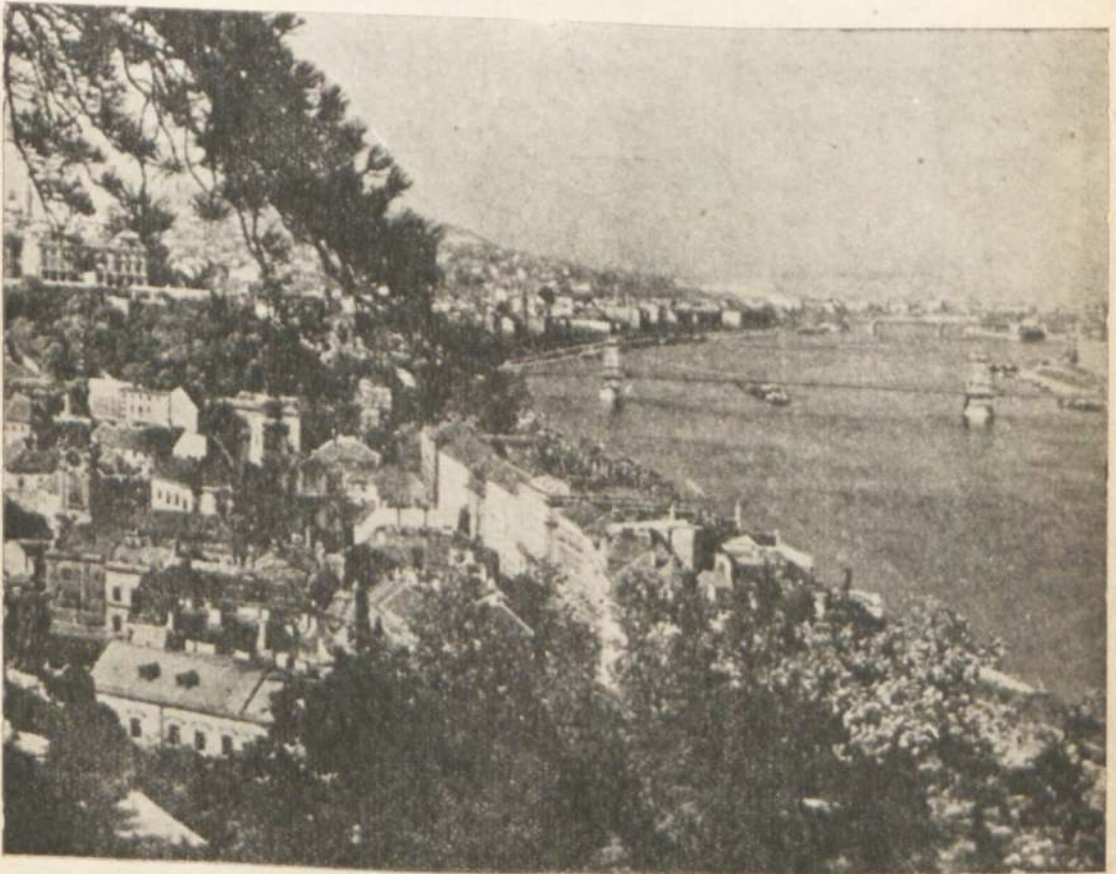
İzmir Hilâlihmer haftasında halka söz söyleyen hatiplerimizden bir Bayan.

Ayvalık Hilâlihmer Şubemizin Cümhuriyet Bayramındaki ihtifalleri

Ayvılık Hilâliahmer Şubemizin Cümhuriyet Bayramında yaptıkları ihtifal levhalarından.

Yollarda imdat uluslararası tetkik konferansının toplanacağı Peşte şehrinin uzaktan görünüşü. Bu resim Macar S. A. Cemiyeti tarafından gönderilmiştir.

Cemiyetimize yirmi beş lira vermekle daimî azalık hakkını kazanan Bay Mehmed Özkal.

Gençlik Hilâlihahmeri Zonguldak Dernek şubesi üyelerinden Mitat Pş. Mektebi baş muallimi Bay S. Gözen.

Gençlik Hilâlihahmeri Zonguldak Dernek şubesi üyelerinden Namık Kemal Mektebi baş muallimi Bay M. Güneri.

Gençlik Hilâlihahmeri Zonguldak Dernek şubesi üyelerinden Gazi Mektebi baş muallimi Bay N. Özden.

Gençlik Hilâlihmer Merkez Heyeti: Soldan başlayarak: Ankara Vilâyeti Sıhhat İşleri Müdürü Dr. Bay Şuayb Barım, Kültür Bakanlığı Sıhhat işleri Baş Müfettişi Dr. Bay Mahmut Celâl Otman, Kültür Bakanlığı Talim ve Terbiye Heyeti azasından Bay Ali Haydar Taner, Tekirdağ Sayılayı Bay Cemil Uybadın, Hilâlihmer Mecmuası Müdürü Bay Fazlı Tong, Sıhhat Vekâleti içtimai yardım işleri Müdürü Dr. Bay Faruk Uluğ, Sıhhat Vekâleti Neşriyat Müdürü Dr. Bay Zeki Nasır Barker.

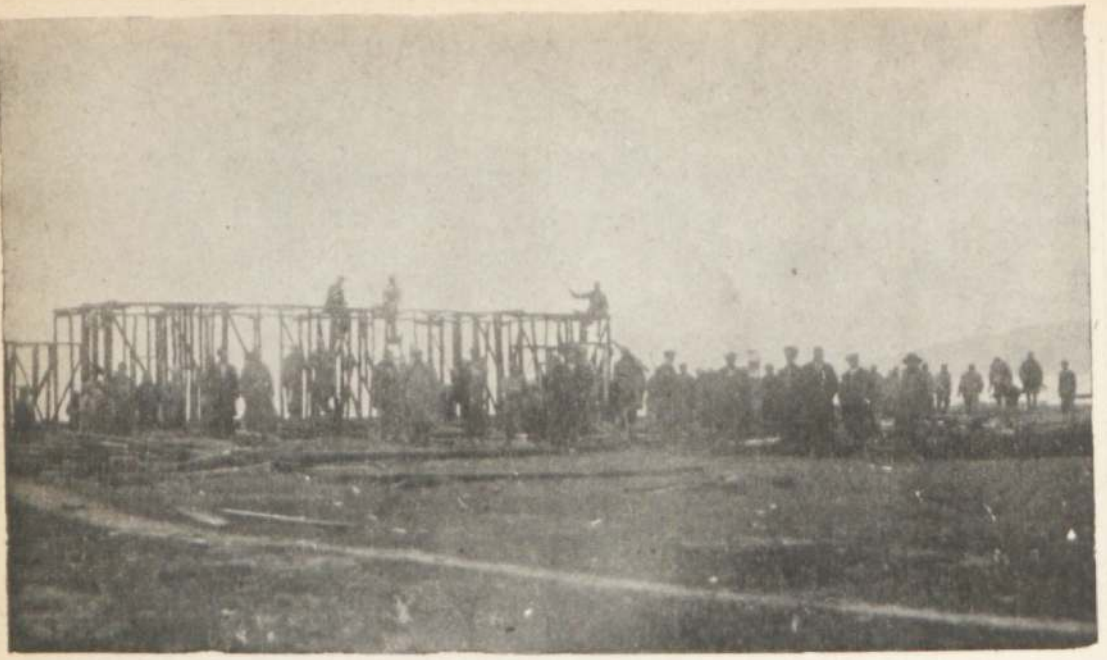
Gençlik Hilâlahmeri Derneği İstanbul Galatasaray kolu sınıf mümessilleri.

Marma adaları ile Erdek ve havalisi yer sarsıntısından zarar görenlere gönderilen erzakın karaya çıkarılışı.

Marmara adaları ile Erdek ve havalisi yer sarsıntısında evleri yıkılanlar çadırlara yerleştirilmiştir.

Marmara adaları ile Erdek ve havalisi yer sarsıntısından sonra Avşa adasında barakaların yapılışı.

Marmara adaları ile Erdek ve havalisi yer sarsıntısından sonra Marmara adasındaki felâketzedelere erzak dağıtılması.

*Marmara adaları ile Erdek ve havalisi yer sarsıntısı tahribatını
tetkik eden heyet Avşa adasında.*

*Marmara adaları ile Erdek ve havalisi yer sarsıntısından sonra Paşa
limanı adasında erzak dağıtılırken.*

Avşa adasında yıkılmış olan Mektep ve Cami önünde erzak dağıtılırken.

Marmara adaları ile Erdek ve havalisi yer sarsıntısından zarar görenlerden bir gurup yerleştirildikleri çadır önünde.

Marmara adaları ile Erdek ve havalisi yer sarsıntısından sonra yoksul çocuklara elbise dağıtmak için giden yardım heyeti istimpota binerken.

Paşa limanı adasında felâket gören mektep çocuklarına eşya verilirken.

Avşa adasında felâket gören mektep telebesi.

Aynı çocuklar giydirildikten sonra.

Felâket gören gün doğdu mektebi çocukları giydirildikten sonra.

Paşa limanı adası mektep talebesi giydirildikten sonra.

Marmara adasındaki mektep çocukları giydirildikten sonra.

Paşa limanı adasında mektep çağına girmemiş çocuklar giydirildikten sonra.

Hilâliahmer Afyon karahisar Maden Suyu

Membaından doğrudan doğruya asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bil'umum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima Karahisar

Maden Suyu bu lunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan vareste kalırlar.

Afyonkarahisar Maden suyu Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır.

Hasılâtı Hilâliahmer Cemiyetine aittir.

Bilumum
eczahane ve
bakkaliye ma-
ğazalarında
satılır.

VATANDAŞ

“Havaenk,” ve “Spor,” Mecmuasını oku. Hem tenevvür edersin hem de yurdunun müdafaasına hâdim faideli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.